

ياڭ جىڭلۇ:

مەن وتاندى ونەر كاسپىتەندىرۋىدىڭ اتويشىسى بولامىن

شار تارايقا اتى ايغىلەر ②

□ انار بۇلت / شېنجاڭ گازەتسىڭ ئىلتىشىسى گىي يىوۋجۇن، قارامايلى تىلىشىلەر پۇنكىتىن تىيان خۇايبىڭ

1955 - جىلى 4 - ايدا ياڭ جىڭلۇ (ئوڭن - 2) مەكتەپكە قوش ايتىپ شېنجاڭغا اتتانار ال - دىندا ساباقسار تارمىن بىرگە تۇسكەن ەستەلىك سۇرەت (مانەريال سۇرەت). □ سۇرەتتى قارامايلى قالاتىق پارتكوم ۇگىت ءبولىمى بەرگەن

ئۇلار ار جىۋى

ياڭ جىڭلۇ، 1936 - جىلى 3 - ايدىڭ 12 - كۈنى تۇعان، وتانىش قولىسى ياڭ خۇچىڭ جىياڭ - جۇنىڭ قىزى، 1954 - جىلى جۇڭگو كوممۇنىستىك پارتىياسىنا مۇشە بولغان، شىيەي داشۇەسىنىڭ مۇناي گەولوگىيا فاكولتەتىنە وقۇ تاۋىسقان، جاڭا جۇڭگونىڭ گەولوگىيا مامانىدىن تۇغىشى تۇپ - تاى تۇلەگى. مەكتەپ تاۋىسقاننان كەيىن ەرىكتى تۇردە شىنجاڭغا كەلىپ قىزمەت سىتەپ، مۇناي بىرىككەن شايقاسنا قاتناسى. 1958 - جىلى 9 - ايدىڭ 25 - كۈنى ياڭ جىڭلۇ اتتەتتى باستاپ شىنجاڭنىڭ سانتاڭخۇ وىياتىندا مۇنايغا گەولوگىيالىق بارلاۋ جۇرگىزگەندە سۇق اعسقا تاپ بولپ، باقتىقا قارىسى قۇربان بولدى.

”مەن پارتىيا مۇشەسىمىن، ەڭ جاپالى دالاعا بارىپ شىنجامىن جانە ۇيرەنەمىن“.

— ياڭ جىڭلۇ

جۇڭگو كوممۇنىستىك پارتىياسىنا مۇشە بولدى. بىيىل 87 جاسىتاى لي شىيىن شىيەي داشۇەسىنىدە ياڭ جىڭلۇمەن سابىقتاس بولغان 2 جىلداى بارلىق ەستى ەسىندە ساقتاپتى: ”ۇيرەنۇ وىتە جاقىسى، ادامدارغا ەرەكشە قىلاستى، ءبىزدىڭ وداتى ياچەيكى - مىزدىڭ شۇجىيى...“.

داشۇە تاۋىسقان كەزدە ساباقسارنىڭ دەنى ياڭ جىڭلۇ اىگىلى قولىبىنىڭ ۇرباغى رە - تىندە، وعان ۇزىنىڭ ۇر جاقىغى بەيىنەسى كورنەكتى ەكەندىگىن قوسقاندا، شي - ان، ۇە - لى، بەيچىڭ سىياقتى ۇلكەن قالاتاردا قالىپ قىزمەت سىتەۋى ابدەن مۇمكىن دەپ قارادى. ايتىسدە، ياڭ جىڭلۇ ەڭ جاپالى شىنجاڭغا بارىپ قىزمەت سىتەۋى باتىل تاڭدادى، كەيىن شىنجاڭ مۇناي باسقارۇ مەكەمەسىنە ءبولىندى.

1955 - جىلى 7 - ايدىڭ ۶ - بىر كۈنى ۇبىر جۇڭ اۆتوموبىلى شي - اننان اتتانىپ، باتىسقا قاراي بەت الدى. جۇڭ اۆتوموبىلىدە ياڭ جىڭلۇ مەن لي شىيىن سىياقتى وقۇ تاۋىسقان 10 نەشە وقۇشى جولى بويى ۇن شىرقاپ شىنجاڭغا تارتتى... .

”مەن پارتىيا مۇشەسىمىن، ەڭ جاپالى دالاعا بارىپ شىنجامىن جانە ۇيرەنەمىن“

لي شىيىن بلای دەدى: شىنجاڭ مۇناي باسقارۇ مەكەمەسىنە كەلگەننى كەيىن

ياڭ جىڭلۇ ورگاننىڭ گەولوگىيا بولىمىدە قىزمەت سىتەۋگە ورنالاستىردى.

ياڭ جىڭلۇ بۇل خابارىدە ەستىگەننەن كەيىن دەرهۋ مەكەمەنىڭ باشسارلارنىڭ نىزەپ بارىپ، كەسەتىپ بلایى دەدى: ”مەن پارتىيا مۇشەسىمىن، ەڭ جاپالى دالاعا بارىپ شىنجامىن جانە ۇيرەنەمىن“. ياڭ جىڭلۇنىڭ تالغامى سا - باقتاسار اراسىندا قاتتى دۇمبۇ تۇدردى ۇرى سابىقتاساردىڭ قىزمەتىن جاقسى سىتەۋ سەنمە - دەرىن بەكەمدەدى.

ىلە - شالا ياڭ جىڭلۇ انجىحاي دالالىق گەولوگىيالىق بارلاۋ اتتەتىنە بارىپ پراكىتىكا جاساپ، ۇزىنىڭ داشۇە وقىعان كەزدە «شانشى گازەتىدە» جارىلانغان ماقالاسىندا جازغان ”مەن وتاندى ونەر كاسپىتەندىرۋىدىڭ اتويشىسى بولامىن“ دەگەن ارمانىن ورنىدا - دى.

گەولوگىيالىق بارلاۋ اتتەتىنىڭ قىزمەتى ەرەكشە جاپالى، ۇر كۈنى دەرىلك دالادا بولپ، جاپان تۇردە تۇنەپ، تاماقتانادى. ياڭ جىڭلۇ تۇرغان گەولوگىيالىق بارلاۋ اتتەتىنىڭ قىزمەت ۇڭرى جۇغعار وىياتىنىڭ جەكەندەگى ۇشول - جازىرا بولاتىن، ول ازا ەلسىز قۇ دالا، كوپتەگەن جەرلەرىدە سۇ جوق، جازدا مې قاي - ناغان سىتقى، تۇتاس قۇبا ۇتۇز ۇبىر ۇلكەن قاسقان سىياقتى، تەمپەراتۇرا ۇنەمى 40 سەلتسى گرادۇستان جوعارى بولادى. كەشتە نىزارلى بولپ، ماقالىا مەشپەت كىيىندە. قىسى ەرەك - شە قاقاعان سۇق.

وسىنداى ەرەكشە جاپالى ورتادا قىزمەت سىتەسە دە ياڭ جىڭلۇ ەجەلدەن جاپا شەكىتىم جانە شارشادىم دەگەندى ۇزىغا العان ەمەس. 1957 - جىلى ياڭ جىڭلۇ 117 - گەولوگىيا - لىق بارلاۋ اتتەتىنىڭ ۇقتىش باسقىسى مىندە - تىن اتقارادى. سول كەزدە 117 - اتتەتى قارا - مايلى ۇڭرىنىڭ مۇنايىن بارلاۋ مىندەتتىن ار - قالايدى.

ول قاشاندا قىندىق پەن قاتەردى وزىنە قالىدردى. ۇبىر جولى ول سەرىكتەرەمەن بىرگە اتتەن دالادا بارلاۋ جۇرگىزەدى، جولى السى بولغاندىقتان سول كۈنى گەولوگىيا اتتەت - نىڭ شتابىنا قايتا ەماي، سول جەردەگى ۇبىر تاۋ ۇڭگىرىنە تۇنەيدى. مەرت ۇبىرلە الستان قاسقىردىڭ ۇلغان داۋىسى اۋىق - اۋىق جەتە - دى. جاۋىسىزدىڭ ۇشۇن ولار اعاش بۇتاغىن تەرىپ ۇڭگىردىڭ ۇزىن توسىپ تاستايدى. ۇتۇن ورتاسىندا قاسقىردىڭ ۇلغان داۋىسى بارغان سايىن جاقىنداى تۇسەدى، ياڭ جىڭلۇ سەرىكتەرەن وىياتىپ، ۇزى ۇشوپتى بۇدالاپ تۇتاندىرىپ، ارت - ارتىنان سىرتقا لاقتىرا بەرە - دى، تاڭ اتقاندا ول سەرىكتەرەن وىياتىپ ۇڭ - گىردەن شىعىپ قاراعاندا ماڭايدىڭ بارلىعى قاسقىردىڭ ۇزى ەكەندىگىن كوردى، وسى كەزدە بارىپ ولار قاسقىردىڭ ايانىندا تۇنەگەن - دىگەن بايقايدى.

مۇناي نىزەۋ ۇشۇن جانىن سالا تۇڭگەرىس جۇرگىزۋ كەرەك

”كىشكەنتاي بويچەتەكەن بولسادا، نۇلا بويى تولىغان كۇش - جىگەر“. بىرگە جۇمىس سىتەگەندە ۇبىر جىلعا جەتەپەسەدە، جوۋ زىمىڭ اتتەت باسقىسى ياڭ جىڭلۇغا قاتتى ۇسۇيندى.

1958 - جى 106 - گەولوگىيالىق بارلاۋ ات - رەتى قۇرىلىپ، ياڭ جىڭلۇ اتتەت باسقىسى مىندەتتىن ارقالادى. كوپ وىپەي جوۋ زىمىڭ 106 - اتتەتكە كەلىپ قىزمەت سىتەدى. سول جىلى 106 - گەولوگىيالىق اتتەتى بۇيرىقتا ساى

سانتاڭخۇ وڭرىنە اتتانادى، قىزمەت مىندەتى 100000 : 1 ماسشتابى بويىشدا گەولوگىيالىق جاپىيا تەكسەرۋدى ورنىداۋ بولدى.

مىندەتتى ورنىداۋ ۇشۇن، ۇسىلى 9 - ايدا ۇيلەنۋدى ۇيغارغان ياڭ جىڭلۇ ۇيلەنۋ ۇقتىسى كەشەۋىلدەتتى.

سانتاڭخۇ قۇمىلدىڭ سولتۇستىگىندەگى، جۇڭگو - موڭغۇلىيا شەكارا لەنىياسىنىڭ وڭتۇستى - گىندەگى تاى تاۋى مەن تىيانشان تاۋىنىڭ ارا - سىنا ورنالاسقان، ورتاسى سۇركەبلى، كليماىتى قۇبىلەلى.

جوۋ زىمىڭنىڭ ەسىندە قالمۇش، 106 - اتتەت العاش بارغان كەزدە ۇبىر رەتكى قاتتى بوران ولاردىڭ جاڭدان تىككەن شاتى. رىنىڭ توز - توزىن شىعارىپتى. وسىنشا ما سۇركەبلى ورتادا جوعارى كورسەتكىشى مىندەتتى قالاى ورنىداۋ كەرەك؟ ياڭ جىڭلۇ: جانىن سالا تۇڭگەرىس جۇرگىزۋ كەرەك دە - گەندى ايتىپتى.

قارقىندى تەزدەتۋ ۇشۇن ياڭ جىڭلۇ اتتەت مۇشەلەرىن بىرىشە گرۇپپاغا ۇبولپ ۇبىر ۇقتىتا جۇمىس جۇرگىزدى، كۇن كەشە - كىرسە سول جەردە تۇنەدى، ۇزدىكسىز بىر - نەشە كۇن سىتەگەندەن كەيىن عانا شىتاقتا قايتتى. مومو، تۇزدى ۇساى، سۇمەن عانا كۇ - نەلتى.

1958 - جىلى 9 - ايدىڭ 25 - كۈنى جۇڭجىۋ ەرەكەسىنە 2 كۇن قالاتى، سانتاڭخۇ گەولوگىيالىق جاپىيا تەكسەرۋ سوغىنا تاپايدى. وسى كۈنى تاڭرەتك 106 - اتتەتى اتتەت بول - مىندە جىيىلىپ، ياڭ جىڭلۇ كوپىلىكتى شىعسى، باتىس باغىت بويىشدا 4 گرۇپپاغا ۇبولپ ورنىدا - لاسىرىپ، سوغى قىزمەتكە كىرسەدى، جوۋ زىمىڭ مەن ياڭ جىڭلۇ جەكە - جەكە شىعسى سولتۇستىك جانە شىعسى وڭتۇستىك باغىتقا قاراي اتتانادى.

”ايرىلار كەزدە ۇبىز كەشتە ەرتەرەك اتتەت كەڭسەسىنە قايتىپ كەلىپ جۇڭجىۋ ەرە - كەسىن وىكىزۋگە كەلسىتىك“، - دەدى جوۋ زىمىڭ. جوۋ زىمىڭ اتتانار كەزدە اشىق اسپانىڭ تۇستەن كەيىن دۇلەي بوران تۇرىپ، قارا ارالاس جاڭبىر جاۋىپ، اۋا رايىنىڭ كۇرت تومەندەپ نولىدىن تومەن 20 نەشە سەلتسى گرادۇسقا تۇستەندىگىن مۇلدە وىيالاماعان - دى.

ۇتۇن قاراڭغىلى ۇبىرلىگەندە شىتاقتا قايتىپ كەلگەن اتتەت مۇشەلەرى اتتەت باسقىسىنىڭ قايتىپ كەلمەگەندىگىن بايقاپ، اۋتو - كو - لىكىپ قارلى بوراندا بار الاپتەن نىزەۋ سالىدى. تۇندە اتتەت مۇشەلەرى وت جاعىپ، ياڭ جىڭلۇغا باعدار كورسەتتى. ايتىسدە وسى - نىڭ ۇبارىنىڭ سىپىتىگى بولمادى.

ەرەسى اتتەت كەڭسەسىنە 2 كىلومەترگە جەتپەيتىن جەردە اتتەت مۇشەلەرى ياڭ جىڭلۇدىڭ سۇيەگىن تاپتى، ول قار - مۇز قىمتاعان قاياڭ - دا كەپەتسىنەن جاتىپ، ەكى بىلسەگىن الدىعا سوزىپ، ساۋساق تارمىن بالىشقىتى مەن ۇستاپتى. ونىڭ قوينىدا جاڭدان سىزىلغان گەولوگىيالىق سحەما بار ەكەن...

وسى كورنىستى كورگەندە اتتەت مۇشە - لەرىنىڭ كوز جاستارى كول بولدى.

ياڭ جىڭلۇ قۇربان بولغاننان كەيىن، پارتىيا وىمى ونى ”پارتىيانىڭ تاڭداۋلى بەرزە - تى، زىلالاردىڭ تاڭداۋلى ۇاكلى، باتىل، مويى - مايىن ۇلكىلى كوممۇنىست“ داڭقى اتاغىن تولىمە - تاپ بەردى ۇرى تۇڭگەرىستىك قۇربان دەپ تولىقتاپ تانىدى.

1982 - جىلى جۇڭگو گەولوگىيا قوعامى ياڭ جىڭلۇ بارلانغان سانتاڭخۇ وىياتىنداى ۇبىر مۇنايلى گەولوگىيالىق قۇرىلىمعا ”جىڭلۇ قۇلدا ما قاتپارى“ دەپ ات بەرىپ، ونىڭ جۇڭگونىڭ مۇناي گەولوگىيالىق بارلاۋ سىتەرىنە قوسقان ۇلەسىن، سونداى - اق ەر جۇرەك قۇربان بەرۇ رۇحن ماراتتانادى.